

1.čtení: (Exodus 17, 1-13) : *Celá pospolitost synů Izraele táhla z pouště Sínu od stanoviště ke stanovišti podle Hospodinova rozkazu. Utábořili se v Refídimu, ale lid neměl vodu k pití. Tu se lid dostal do sváru s Mojžíšem a naléhali: „Dejte nám vodu, chceme pít!“ Mojžíš se jich zeptal: „Proč se se mnou přete? Proč pokoušíte Hospodina?“ Lid tam žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Vyčítali: „Proto jsi nás vyvedl z Egypta, abys nás, naše syny a stáda umořil žízni?“ Mojžíš úpěl k Hospodinu: „Jak se mám vůči tomuto lidu zachovat? Taktak že mě neukamenují.“ Hospodin Mojžíšovi řekl: „Vyjdi před lid. Vezmi s sebou některé z izraelských starších. Také hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, si vezmi do ruky a jdi. Já tam budu stát před tebou na skále na Chorébu. Udeříš do skály a vyjde z ní voda, aby lid mohl pít.“ Mojžíš to udělal před očima izraelských starších. To místo pojmenoval Massa a Meriba (to je Pokušení a Svár) podle sváru Izraelců a proto, že pokoušeli Hospodina pochybováním: „Je mezi námi Hospodin, nebo není?“*

Tu přitáhl Amálek, aby v Refídimu bojoval s Izraelem. Mojžíš rozkázal Jozuovi: „Vyber nám muže a vyjdi do boje proti Amálekově. Já se zítra postavím na vrchol pahorku s Hospodinovou holí v ruce.“ Jozue učinil, jak mu Mojžíš rozkázal, a dal se s Amálekem do boje. Mojžíš, Áron a Chúr vystoupili na vrchol pahorku. Dokud Mojžíš držel ruku nahoře, vítězil Izrael, když ruku spustil, vítězil Amálek. Když Mojžíšovi umdlévaly ruce, vzali kámen a podložili jej pod Mojžíše, aby se na něj posadil. Áron a Chúr, každý z jedné strany, mu podpírali ruce, takže vytrval s rukama nahoře až do západu slunce. I porazil Jozue Amáleka a jeho lid ostřím meče.

Hlavní čtení : (1Pt 3,8-17) *Všichni buďte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní, neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání. Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého a rty od lstivých slov, odvrát se od zlého a číň dobré, hledej pokoj a usiluj o něj.*

Vždyť oči Páně hledí na spravedlivé a jeho uši jsou otevřeny jejich prosbám, ale tvář Páně je proti těm, kteří činí zlo. Kdo vám ublíží, budete-li horlit pro dobro? Ale i kdybyste pro spravedlnost měli trpět, jste blahoslaveni. Strach z nich ať vás neděsí ani nezviklá a Pán, Kristus, budiž svatý ve vašich srdcích. Buďte vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslyšel o naději, kterou máte, ale číňte to s tichostí a s uctivostí. Když jste vystaveni pomluvám, zachovávejte si dobré svědomí, aby ti, kteří hanobí váš dobrý způsob života v Kristu, byli zahanbeni. Je přece lépe, abyste trpěli za dobré jednání, bude-li to snad vůle Boží, než za zlé činy.

Známe to všichni – když napomínají rodiče své děti nebo manželky své partnery: *hamuj sa trochu..., ovládej se, mírni se.* Někdy to pomůže, někdy ne, a když chceme přidat na důrazu, použijeme silnější slovíčko – blázen nebo prostě blbec. *Co si lidé reknú - chováš sa jak blázen, budú ťa mät za blázna,* apod. To už zabírá víc. Většina lidí nechce vypadat jako blázen, nechce být považována za blázna. Jsou samozřejmě výjimky – malým dětem je celkem jedno, ba někdy se schválně chovají bláznivě, když si jich dospělí dostatečně nevšímají a ony si bláznivým chováním úspěšně přitáhnou pozornost okolí. Další skupinu tvoří občas omladina ve věku, kterému psychologové a pedagogové říkají puberta, a lidově se mu říká jednoduše „blbé roky“. Tam bývá důvod zpravidla jiný – ne, že by chtěli na sebe tak moc přitahovat pozornost, ale chtějí ukázat „my jsme jiní“. Vy dospělí jste takoví divní, staromódní, a tak se musíme odlišit, aby bylo jasné, že my myslíme jinak a vůbec že jsme samostatná jednotka.

Ale kromě těch zmíněných bychom asi našli jenom velice málo dospělých, kterým je jedno, jestli je okolí považuje za blázna. Pokud má někdo potřebu, aby si ho okolí všimlo, použije spíš jiné metody. Když máte v sádře zlomenou ruku nebo nohu, spousta lidí projeví zájem o to, co se vám vlastně stalo.

A pokud dostanete – nedej Bože – nějakou hodně vážnou nemoc, lidé vás politují a nějak projeví soustrast. Ale být označený za blázna? To se vám každý vyhne obloukem.

No a já se vám dnes pokusím připomenout, že není blázen jako blázen, ba co víc, budu vás navádět, abyste se občas jako blázni chovali. Asi už tušíte, kam mířím. Ano, ke slovům našeho Pána, jak je zapsal apoštol Lukáš: *Vám, kteří slyšíte, však říkám: Milujte své nepřátele! Buďte dobří k těm, kdo vás nenávidí, žehňte těm, kdo vás proklínají, a modlete se za ty, kdo vás pomlouvají. Tomu, kdo tě bije do tváře, nastav také druhou a tomu, kdo ti bere plášť, nebraň vzít ani košili. Každému, kdo tě prosí, dej a od toho, kdo si bere tvé věci, je nežádej zpět. Chovejte se k lidem tak, jak chcete, aby se oni chovali k vám.* (L 6:27-30)

Z prostého lidského pohledu, kdo může žehnat svým nepřátelům a dokonce se za ně modlit? Jasně, to může dělat jedině blázen, člověk, který se pomátl, který nemá všech pět pohromadě. Prostě cvok.

V těch verších je několik rad – milujte, buďte dobří, žehňte, modlete se – a to všechno také vůči těm, které byste nejraději neviděli, jak je týden dlouhý. To je pořádná nakládačka. Tak pro dnešek zůstaňme jenom u dvou – žehňte a modlete se. Kdyby to po nás chtěl někdo z lidí, tak mu v lepším případě řekneme, že to je nad naše síly, v horším případě mu odpovíme nějak peprněji. Ale jako křesťané, jako učedníci Kristovi, nemůžeme jeho slova jen tak odbýt jako přehánění a musíme se nad tím zamýšlet. A až to promyslíme, měl by následovat ještě náročnější krok – začít to dělat.

Pán Ježíš je si vědom, že na jeho slova nebude slyšet každý, proto začíná: „Vám, kteří slyšíte, však říkám...“ A tak se pokusme patřit mezi ty, kteří jeho slovo slyší a berou ho vážně. Tak tedy nejdřív – co to vlastně je, žehnat, požehnání...

V češtině to tam slyšet není, ale řecké slovíčko použité v Bibli (*eulogie*) je složené ze dvou slov – *dobře* a *mluvit*. Tedy žehnat je dobře mluvit o někom, k někomu, pro někoho. Nebo jinak – přát někomu dobro. V češtině na to máme krásné sloveso – dobrořečit. Dobrořečit nejen Bohu, jak zpíváme v krásném žalmu 103., ale dobrořečit i lidem. Ten význam slova se z řečtiny přenesl do latiny a příbuzných jazyků. Latinské a italské *benedicare* je přesný překlad řeckého originálu – „dobře mluvit“. A křestní jméno Benedikt vlastně znamená „požehnaný“.

Požehnání je tedy vyřčené slovo, kterým člověk vyprošuje dobré od Boha pro jiného člověka, ať už v oblasti hmotné nebo duchovní. V době starozákonní bylo běžným, že hlava rodiny (otec, děda...) při různých příležitostech vyprošoval požehnání. Požehnání bylo vnímáno jako něco zásadního, něco velmi důležitého. Ve Starém zákoně máme mnoho případů žehnání, například ten, který jsme slyšeli v 1. čtení.

Upřímně míněné požehnání má v sobě velkou moc – ono je to vlastně druh modlitby a apoštol Jakub nás ujišťuje, že „velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého“ (Jk 5,16). Ale ta moc není z nás, obyčejných smrtelníků a hříšníků, ona je od samotného Boha a jeho Syna. Vždyť tak začínají dopisy apoštolů a také naše bohoslužby: *Milost vám a pokoj...*, ne ode mne, ale od Boha, od Ježíše Krista.

A nejužívanější formulace požehnání – tzv. áronské požehnání (Nu 6,23) – říká: *At' Hospodin ti žehná a chrání tě, at' Hospodin k tobě obrátí svou tvář...* A končí: *Tak budou pronášet mé jméno nad syny Izraele, a já jim požehnám.* Tedy ne já, ale Hospodin. Já o to jen žádám, já o to prosím.

Kdosi to krásně vyjádřil takto: *Žehnáte-li, dáváte prostor Bohu.*

Setkal jsem se také s postojem, který by se dal shrnout asi takto: „Já požehnání rád přijmu a vážím si ho, ale copak mohu já žehnat? Já, obyčejný člověk? Já nejsem ani farář, ani ordinovaný, ba nejsem ani

presbyter a vlastně ani nemám nějaké hlubší teologické vzdělání. Jak já mohu žehnat? Mojžíš, Abraham, proroci, těm se to snadno žehnalo, ti to měli od Pána Boha dané, ale já?“

Tak pro takové mám velice dobrou zprávu – každý z nás, bratři a sestry, každý, žehnat nejenom může, ale dokonce má! Požehnání není žádná magie, žádné tajné kouzlo, není k němu třeba žádné studium, žádné pověření nebo ordinování, snad jenom přející srdce.

Požehnání třeba na konci bohoslužeb je vlastně přímluva. Je to prosba, aby Hospodin požehnal. A prosit Hospodina – to může a má každý a každá z nás, k tomu není potřeba žádné zvláštní nadání ani pověření. A zrovna tak všichni můžeme žehnat. Ba nejen můžeme, my křesťané to máme přímo, jak se říká, v popisu práce. Ano, ve Starém zákoně je plno zmínek, jak žehnají proroci a kněží. Ale nám apoštol Petr výslovně říká: *Vy však jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla.* (1Pt 2:9) A tak se nerozdělujeme na lidi tzv. duchovní, kteří žehnat mohou, a na laiky, kteří požehnání jenom přijímají. To bylo ve starozákonní době. Petr nám říká, že my všichni jsme Boží kněžstvo a kněžím přináležejí chválit Boha, dobrořečit Mu, a také žehnat druhým.

Žehnat jeden druhému – čili přimlouvav se za sebe a dobrořečit si, to rozhodně máme dělat. A máme se v tom navzájem podpírat. Tak jako v tom 1. čtení Áron a Chúr podpírali Mojžíše, tak i my máme jeden druhého podpírat a podporovat v modlitbách. My jsme k tomu přímo povoláni, jak čteme v 1. Petrově listu: *Neodplácejte zlo zlem ani zlořečení zlořečením, ale naopak žehnejte. K tomu jste přece povoláni a za to máte obdržet požehnání.* (1Petr 3:9) Takže nejenže žehnat můžete, ale jste k tomu přímo povoláni. Jinak řečeno: vy sami dostáváte od Boha požehnání, tak je předávejte dál.

Boží slovo nás ale tlačí ještě dál – žehnat můžete a máte, ale nejenom těm lidem, které máme rádi a kteří mají rádi nás. Petr říká, že i na zlo a zlořečení máme odpovídat dobrem a dobrořečením. A Petr to nemá ze sebe, má to přímo od Pána Ježíše. Před chvílí jsme slyšeli Ježíšovo slovo z Lukášova evangelia:... *Budte dobří k těm, kdo vás nenávidí, žehnejte těm, kdo vás proklínají, a modlete se za ty, kdo vás pomlouvají.*

Dovedu si představit, že mnozí řeknou: „Žehnat tomu darebákovi? Nikdy!“ Chápu je. Ale my mu máme žehnat ne proto, aby jako darebák zůstal a ještě se měl dobře. My mu máme žehnat, aby mu všemohoucí Bůh otevřel oči a on pochopil, jaké zlo koná a aby tím darebákem už nebyl. Nebo aspoň trochu menším.

Budeme vypadat jako blázni? No a co. Apoštol Pavel píše Korintským: *Boží bláznovství je totiž moudřejší než lidé...* (1Kor 3:25) A Petr dokonce říká: *Jestliže jste hanobeni pro jméno Kristovo, blaze vám, neboť na vás spočívá Duch slávy, Duch Boží.* (1Petr 4: 14) Jak hanobeni? No smějí se vám, mají vás za blázny.

Třeba vám k tomu pomůže takovéto přirovnání. Kdo víc potřebuje lékaře? Lidé s rýmou a angínou, anebo lidé se zápalom plic, cukrovkou, rakovinou? No jistě ti druzí. Podobně lidé, kteří kolem sebe šíří zlobu, pomluvy, nesváry, ti potřebují větší pomoc než lidé hodní a laskaví. Nebo ještě jinak: zápal plic, cukrovka, rakovina, selhávající srdíčko – to jsou tělesné nemoci. A zloba, pomlouvání, zášť, závist, sobectví..., to jsou vlastně také nemoci, ale duševní. A Pán Ježíš sám říká, že nepřišel léčit zdravé, ale nemocné. (M 2,17 a L 5,31)

Dovolte jeden maličký příklad, že to skutečně je možné. Je skutečný, mám ho z první ruky, vyprávěla mi ho kamarádka. V jejich obchodě v Čechách potřebovali dočasnou výpomoc a ona jako důchodkyně si šla přivydělat. Tam poznala pravidelnou zákaznici, která prodavačkám ztrpčovala každý svůj nákup: *Tenhle*

chleba nechci, je moc tvrděj, tendle zase moc měkej a ty rohlíky jsou nějaký nedopečený a to mlíko minule bylo nakyslý... Ta moje kamarádka ji obsluhovala a poslouchala to asi 3 dny. Potom při příštím nákupu na ni v klidu a s úsměvem vybafla: *Stejně vás mám ráda!* Ženská ztuhla, užasle na ni hleděla, pak cosi zakoktala a rychle odešla. Za dva dny přišla znovu a u pultu se postavila tak, aby ji obsluhovala právě ta moje kamarádka. A od té doby se slušně chovala ke všem prodavačkám a chodila nakupovat už bez reptání.

Někteří si možná pamatujete z dob socialismu heslo, které bývalo ve školách nebo na vojně: *Učit se, učit se, učit se*. To prý říkal Lenin. Mně se občas stane, že někomu radím kolem počítačů a jednu z mých nejdůležitějších rad, kterou jsem za léta praxe pochytil, tu jsem si zformuloval jako parodii na Leninova slova a říkávám: „Všecko důležité, co jste na počítači vytvořili, napsali, tak to *zálohujte, zálohujte, zálohujte*. Když se stane s počítačem nějaký malér, o svou práci nepřijdete, budete mít důležité věci uložené někde v záloze.“

Ale pro vás mám tuto radu: „*Žehnejte, žehnejte, žehnejte!*“

Radí nám to i apoštol Pavel, který říká: „Svolávejte dobro na ty, kteří vás pronásledují, dobro a ne zlo.“ (Ř 12,14) A Lukáš to ještě opakuje v 6. kapitole: „*Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují.*“ (L 6,28)

Pán Ježíš nám dal ten nejlepší příklad: Když mu spílali, neodplácel spíláním; když trpěl, nehrozil, ale vkládal vše do rukou toho, jenž soudí spravedlivě (1 Pt 2,23).

Takže ještě jednou ... *žehnejte, žehnejte, žehnejte.....* a když to budete dělat hodně často, postupně přestanete rozlišovat, jestli žehnáte přátelům nebo nepřátelům. Já vím, někdy je to pořádná fuška, ale jak řekl jeden známý rabín – my na tomto světě nejsme kvůli rekreaci. A samozřejmě to nemusíme dělat jenom viditelně – nahlas, tak jako modlitba může být vyslovená nahlas anebo jen v duchu – jen v mysli, tak to požehnání zrovna tak – v duchu, a ani si ho nikdo nevšimne. Ale Hospodin, ten nás uslyší vždycky.

Bratři a sestry, někde jsem četl krásnou myšlenku, že kdybychom si nic z bohoslužeb neodnesli, kdyby nás kázání neoslovilo, a třeba kvůli nachlazení jsme nemohli ani zpívat k Boží chvále, tak vždycky si můžeme odnést požehnání. Z kostela neodcházíme jen tak s prázdnýma rukama. Neseme si Boží požehnání a doprovází nás Boží moc.

Na začátku bohoslužeb jsem vám slovy „Milost vám a pokoj...“ žehnal a na konci bohoslužeb vám požehnám tím áronským požehnáním. Další požehnání v tomto kostele vás čeká až za týden. Mezitím uplyne šest dní – chcete je nechat bez požehnání? Věřím, že ne. Takže těch šest dnů v týdnu je to na vás: *žehnejte, žehnejte, žehnejte...* třeba i jenom tím kratičkým „pokoj tobě“.

A na úplný závěr jednu jazykovou lahůdku: Až skončí tyto bohoslužby, budeme se loučit. A víte, jak se řekne v polském jazyce „rozloučíme se“? Pożegnamy się! Čili: požehnáme si, na rozloučenou si požehnáme! Není to nádherné?

Modlitba:

Pane, toužíme po tvém požehnání. Ale zároveň vyznáváme, že sami neumíme žehnat. Spíše umíme závidět, pomlouvat, hanět, kritizovat. Ale dobrořečit, přát dobré i svým nepřátelům, lidem nesympatickým a obtížným, to je pro nás těžké. Prosíme, požehnej nám tak, ať dokážeme tvé požehnání předávat dál a sami se staneme pro druhé požehnáním. Amen.